

gminy (58,3%). Wysoki wskaźnik odnotowano również w przypadku udziału dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze, przekraczając średnią wartość dla gminy (33,8%). Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej także jest wysoki. Poziom jakości środowiska, zanalizowany ilością wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca jednostki wskazuje na wartość wyższą (363,2 kg), niż średnia w skali gminy (284,3 kg).

Suchatówka

Tabela 15. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Suchatówka

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze [w %]	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Suchatówka	50,0%	17,0%	26,3%	53647
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	33,8%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Suchatówka wśród czterech głównych wskaźników odnotowano jedno zjawisko kryzysowe. Wartość indeksu dotycząca ilości azbestu w budynkach mieszkalnych pozostaje powyżej średniej dla gminy. Pozostałe mierniki nie wyróżniają się na jej tle.

Szadłowice

Tabela 16. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Szadłowice

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Szadłowice	71,4%	13,6%	9,7%	52 378
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Szadłowice zarejestrowano jedno zjawisko kryzysowe - udział bezrobotnych, pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych (71,4%). Wartości pozostałych wskaźników pozostają na poziomie niższym niż średnia dla gminy.

Szpital

Tabela 17. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Szpital

Nazwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Szpital	18,9%	33,5%	14,1%	26 191
Średnia dla gminy	19,0%	33,8%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Obszar sołectwa Szpital charakteryzuje się występowaniem jednego zjawiska kryzysowego. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze (14,1%) pozostaje powyżej średniej wartości dla gminy (9,9%). Pozostałe mierniki nie przyjmują wartości mniej korzystnych niż obszar całej jednostki.

Wielowieś

Tabela 18. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Wielowieś

Nazwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Wielowieś	14,1%	56,3%	8,8%	59 191
Średnia dla gminy	19,0%	58,3%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Na terenie sołectwa Wielowieś nie odnotowano żadnego zjawiska kryzysowego w sferze społecznej. Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych (59 191 kg) przekracza natomiast średnią wartość dla gminy w tym zakresie (45 258 kg).

Wierzbiczany

Tabela 19. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Wierzbiczany

Nazwa	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki ¹¹
Wierzbiczany	45,8%	16,2%	58,5%	392,9
Średnia dla gminy	33,8%	9,9%	58,3%	284,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Wierzbiczany, na podstawie głównych wskaźników odnotowano cztery zjawiska kryzysowe. Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na obszarze sołectwa wynosi 45,8%, przekraczając przeciętną wartość w skali gminy. Podobnie jak w przypadku udziału osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (16,2%) i udziału osób bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych. Wysoki wskaźnik odnotowano również w przypadku ilości azbestu przypadającego na jednego mieszkańca jednostki (w przypadku sołectwa 392,9 kg, natomiast w przypadku gminy 284,3 kg).

Wierzchosławice

Tabela 20. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Wierzchosławice

Nazwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Wierzchosławice	16,2%	31,6%	5,4%	15 719

¹¹ Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na liczbę ludności [w lb].

Nazwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Średnia dla gminy	19,0%	33,8%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Na terenie Wierzchosławic nie zdiagnozowano żadnego zjawiska kryzysowego.

Więclawice

Tabela 21. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Więclawice

Nazwa	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki ¹²
Więclawice	50,8%	13,5%	13,1%	287,6
Średnia dla gminy	33,8%	9,9%	19,0%	284,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Na terenie sołectwa Więclawice zanotowano zjawiska kryzysowe w sferze społecznej i środowiskowej. Wskaźniki dotyczące udziału dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku oraz udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, wykazują wartości mniej korzystne od średniej w skali gminy. Na terenie jednostki ilość wyrobów azbestowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest wyższa niż średnia dla gminy w tym zakresie.

¹² Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na liczbę ludności [w lb].

Zajezerze

Tabela 22. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Zajezerze

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Zajezerze	47,4%	12,4%	9,8%	23 760
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Zajezerze, na podstawie głównych wskaźników nie odnotowano żadnego zjawiska kryzysowego.

Żyrośławice

Tabela 23. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Żyrośławice

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Żyrośławice	0,0%	24,2%	0,0%	26 116
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Na terenie sołectwa Żyrośławice odnotowano jedno zjawisko kryzysowe, dotyczące sfery społecznej. Wartość powyżej średniej dla gminy (19,0%) przyjmuje wskaźnik udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze (24,2%).

4.3. Tereny miejskie

Na potrzeby rewitalizacji teren miasta podzielono na III obszary (zwane dalej jednostkami), zgodnie z występującym zróżnicowaniem w przestrzeni społeczno-gospodarczej:

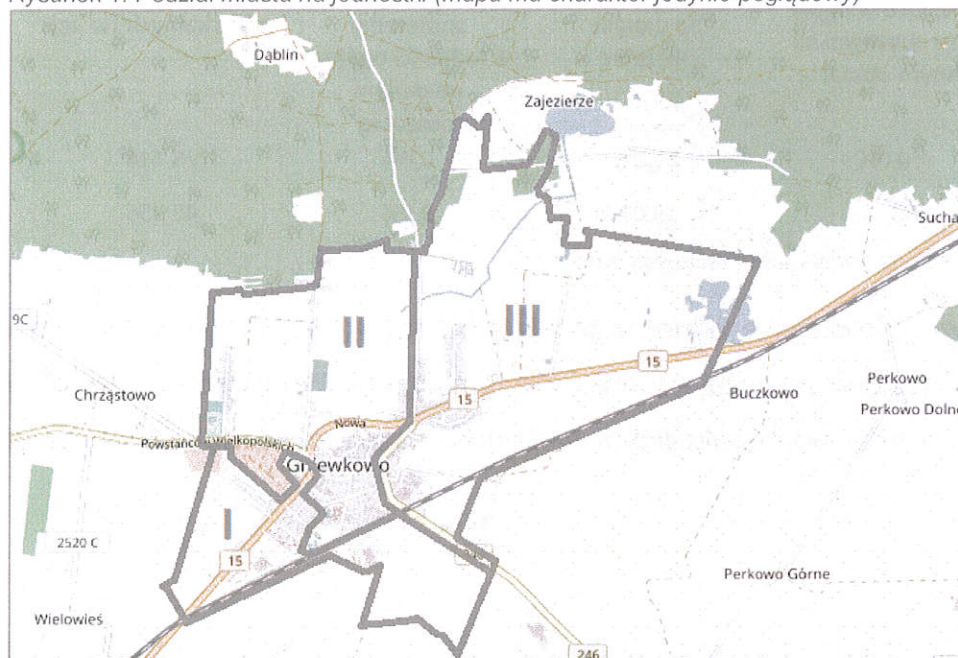
1. Południowy obszar miasta obejmujący ulice: Przemysłową, Piasta (powyżej nr 11), Kolejową, 700-lecia, Moniuszki, Chopina, dr Dreckiego, Inowrocławską, Kwiatową, Spółdzielczą, Działkowców, Słoneczną.
2. Północno-zachodni obszar miasta obejmujący ulice: Wałową, Dworcową, Zamkową, Podgórną, Rynek, Średnią, Jana III Sobieskiego, Powstańców Wielkopolskich, Kościelną, Spokojną, Kątną, Księstwa Gniewkowskiego, Paderewskiego, Św. Mikołaja, Nową, Krótką, Cmentarną, Cichą, Rzemieślniczą, Parkową, Agnieszki Osieckiej, 17 Stycznia, Pająkowskiego, Piasta (od nr 5 do nr 11), Zieloną.
3. Wschodni obszar miasta obejmujący ulice: Zajezierną, Kasprovicza, Jęczmienną, Cegielną, Michałowo, 21 Stycznia, Wojska Polskiego, Generała Sikorskiego, Ogrodową, Walcerzewice, Kilińskiego, Toruńską, Żytnią.

Tabela 24. Podział miasta na jednostki

Jednostka	Ludność [lb]	% ludności gminy	Powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
obszar I	2952	20,13%	190	1,1%
obszar II	2516	17,16%	260	1,4%
obszar III	1599	10,90%	470	2,6%
Miasto	7067	48,20%	920	5,1%
Gmina	14665	-	17940	-

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 1. Podział miasta na jednostki (mapa ma charakter jedynie poglądowy)

Źródło: opracowanie własne; podstawa openstreetmaps.org

Niniejsza diagnoza ma na celu wyłonienie jednostek, w których występują co najmniej dwa zjawiska kryzysowe o wartościach mniej niekorzystnych względem

średniej w skali gminy. Należy nadmienić, że przynajmniej jedno ze zjawisk kryzysowych powinno dotyczyć sfery społecznej, natomiast którekolwiek z pozostałych odnosić się do innych płaszczyzn wymienionych w Ustawie o rewitalizacji.

Gniewkowo

Wszystkie jednostki zostały poddane diagnozie celem identyfikacji stanu kryzysowego. Do wyznaczenia obszarów zdegradowanych na terenie miasta posłużono się czterema wskaźnikami, w tym trzema społecznymi (udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze, udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze oraz udział gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze) i jednym środowiskowym (ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 km² danego obszaru). Wszystkie obszary zostały przeanalizowane przy pomocy tych samych kryteriów. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Wskaźniki do wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie miasta

Wskaźnik	Obszar I	Obszar II	Obszar III	Gmina
Społeczne				
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	28,1%	19,2%	17,8%	19,0%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	45,3%	61,6%	54,1%	58,3%
Udział gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	4,2%	14,3%	8,3%	9,9%
Środowiskowe				
Ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 km ² danego obszaru ¹³	42 923,2	29 624,6	17 611,7	23 160,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

4.4. Podsumowanie: obszary zdegradowane

Tereny wiejskie

¹³ Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na powierzchnię jednostki [w km²].

Zgodnie z Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020 do obszarów zdegradowanych na terenach wiejskich zaliczyć należy jednostki, w których odnotowano co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami oraz na terenie których znajdują się przestrzenie zdegradowane lub zjawiska negatywne w przynajmniej jednej ze sfer zaproponowanych przez gminę we wskaźnikach. Obszar zdegradowany może stanowić jedno sołectwo lub kilka. W poniższej tabeli przedstawiono zbiorcze zestawienie liczby zjawisk kryzysowych na terenie poszczególnych sołectw.

Jednostka	liczba odnotowanych zjawisk kryzysowych	w tym minimum 2 negatywne zjawiska w sferze społecznej i 1 w innej ze sfer
Bąbolin	2	
Gąski	2	
Godzięba	2	
Kaczkowo	1	
Kleparz	0	
Kawęczyn	4	x
Kijewo	2	
Lipie	4	x
Markowo	4	x
Murzynko	3	x
Murzynno	1	
Ostrowo	3	x
Perkowo	2	
Skalmierowice	4	x
Suchatówka	1	
Szadłowice	1	
Szpital	1	
Wielowieś	1	
Wierzbiczany	4	x
Wierzchosławice	0	
Więclawice	3	x
Zajezerze	0	
Żyroślawice	1	

Źródło: opracowanie własne.

Jak wynika z powyższej tabeli do obszarów zdegradowanych na terenie gminy Gniewkowo zaliczyć należy osiem sołectw. Poniżej przedstawiono charakterystykę zjawisk kryzysowych występujących na ich terenach, wśród nich wskazać należy:

zaawansowanie procesu starzenia się, niską samowystarczalność ekonomiczną ludności, niską jakość środowiska.

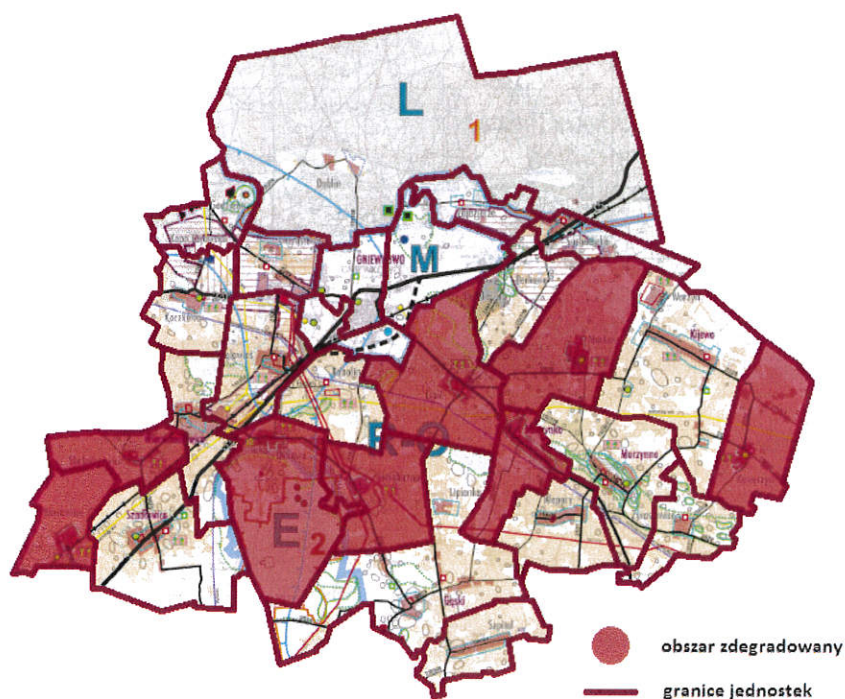
Tabela 26. Zjawiska kryzysowe na terenach zdegradowanych

Jednostka	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki
Kawęczyn	22,3%	19,3%	62,0%	-	1180,5
Lipie	19,8%	-	58,4%	75,5%	294,3
Markowo	26,0%	-	54,4%	71,9%	462,2
Murzynko	-	19,3%	-	62,5%	597,7
Ostrowo	-	19,2%	33,8%	-	304,9
Skalmierowice	18,7%	-	40,0%	69,6%	363,2
Wierzbiczany	16,2%	-	45,8%	58,5%	392,9
Więclawice	13,5%	-	50,8%	-	287,6
średnia dla gminy	9,9%	19,0%	33,8%	58,3%	284,3

Źródło: opracowanie własne.

Na poniższej mapie przedstawiono obszary zdegradowane na terenach wiejskich.

Rysunek 2. Obszary zdegradowane na terenach wiejskich

Źródło: opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Gniewkowo

Tereny miejskie

Na podstawie przeprowadzonej analizy za tereny zdegradowane miasta uznać należy obszary: I i II. W obszarze I odnotowano występowanie 2 problemów:

- Starzejące się społeczeństwo,
- Niską jakość środowiska.

Natomiast w obszarze II odnotowano 4 problemy:

- Starzejące się społeczeństwo,
- Bezrobocie,
- Niską samowystarczalność ekonomiczną,
- Niską jakość środowiska.

Tabela 27. Zestawienie kluczowych wskaźników w analizie obszarów kryzysowych w mieście Gniewkowo

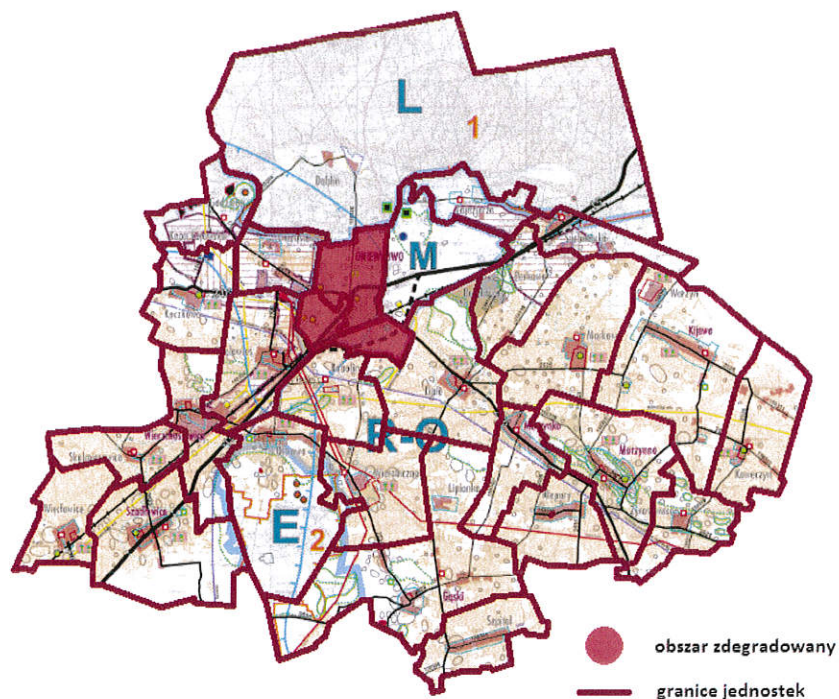
Cechy szczególne sfery	Problem	Wskaźnik	Obszar I	Obszar II	Obszar III	Gmina
Sfera społeczna						
Zaawansowanie procesu starzenia się	Starzejące się społeczeństwo	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	27,9%	19,2%	17,8%	19,0%
Problemy rynku pracy	Bezrobocie	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	45,3%	61,6%	54,1%	58,3%
Samowystarczalność ekonomiczna ludności i gospodarstw domowych	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Udział gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	4,2%	15,0%	8,3%	9,9%
Sfera środowiskowa						
Problemy środowiskowe	Niska jakość środowiska	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 km ² danego obszaru ¹⁴	42 923,2	29 624,6	17 611,7	23 160,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Poniższa mapa przedstawia obszary zdegradowane na terenie miasta.

¹⁴ Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na powierzchnię jednostki [w km²].

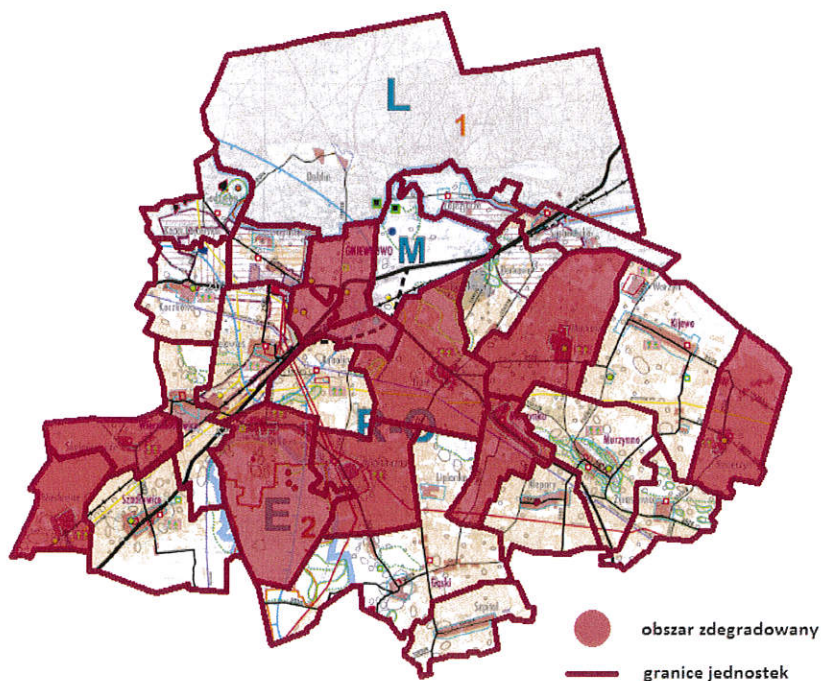
Rysunek 3. Obszary zdegradowane na terenie miasta

Źródło: opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Gniewkowo

Poniżej zaprezentowano obszary zdegradowane na terenie gminy (zarówno na terenach wiejskich, jak i miejskich).

Rysunek 4. Obszary zdegradowane na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Gniewkowo

5. Obszar rewitalizacji gminy

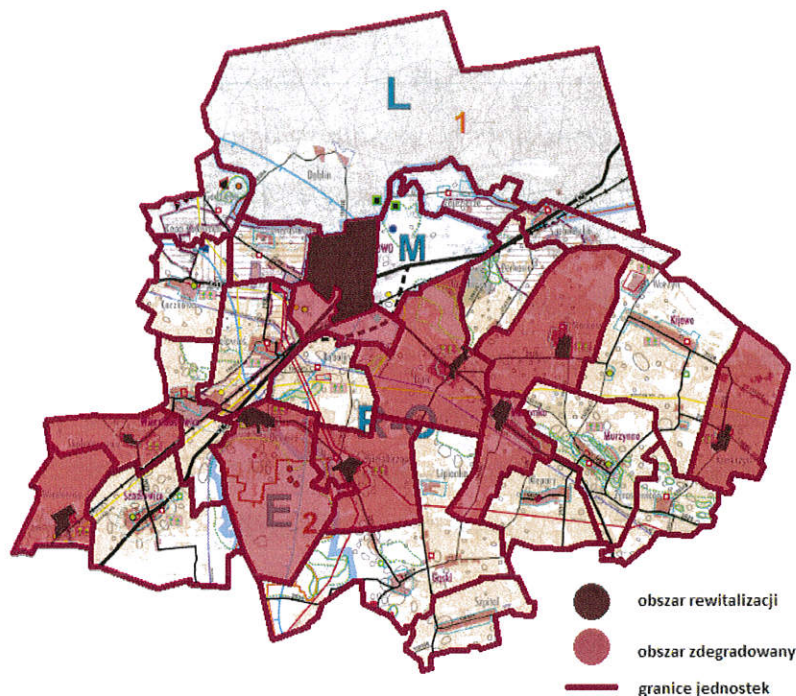
Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji i *Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020* za obszar rewitalizacji uznać można teren obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się występowaniem zjawisk negatywnych. Może być on podzielony na podobszary, które nie posiadają ze sobą wspólnych granic, jednak nie mogą obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% jej mieszkańców. Obszar do rewitalizacji został wybrany na podstawie metody mieszanej dla miast i obszaru wiejskiego. Zaznaczyć należy, że nie przekracza on łącznie progu 30% ludności gminy i 20% jej powierzchni.

Tabela 28. Obszar rewitalizacji na terenie gminy

Podobszar	Ludność	% ludności gminy	Powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
Tereny wiejskie	1 167	7,96%	134,1	0,75%
Tereny miejskie	2516	17,16%	260,0	1,45%
SUMA	3 683	25,11%	394,1	2,20%
Gmina	14 665	-	17940,0	-

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 5. Obszary zdegradowane i rewitalizacji na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Gniewkowo

5.1. Obszary wiejskie

Analiza wskaźnikowa wykazała, że na terenie ośmiu sołectw, tj. Kawęczyn, Lipie, Markowo, Murzynko, Ostrowo, Skalmierowice, Więclawice i Wierzbiczany występuje kumulacja negatywnych zjawisk społecznych. Obszar rewitalizacji w części wiejskiej gminy Gniewkowo składa się z części sołectw wskazanych powyżej. Do powierzchni obszaru rewitalizacji włączono rzeczywistą powierzchnię, na której planowana jest interwencja w ramach programu celem objęcia działaniami większej liczby zdegradowanych sołectw. Pozwoli to na skoncentrowanie działań i osiągnięcie zamierzonych celów. Ponadto znaczną część terenów jednostek stanowią użytki rolne. Łącznie wyznaczony obszar rewitalizacji nie przekracza progów 20% powierzchni gminy i 30% jej ludności.

Tabela 29. Obszar rewitalizacji na terenach wiejskich

Podobszar	Ludność	% ludności gminy	Powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
Kawęczyn	133	0,91%	22,6	0,13%
Lipie	198	1,35%	10,3	0,06%
Markowo	32	0,22%	7,7	0,04%
Murzynko	50	0,34%	12,8	0,07%
Ostrowo	96	0,65%	47,4	0,26%
Skalmierowice	49	0,33%	2,1	0,01%

Podobszar	Ludność	% ludności gminy	Powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
Wierzbiczany	320	2,18%	12,4	0,07%
Więclawice	289	1,97%	18,8	0,10%
Gmina	14 665	-	17940,0	-

Źródło: opracowanie własne.

Poniżej wyszczególniono działki wchodzące w skład obszaru rewitalizacji na terenie poszczególnych sołectw:

Kawęczyn: 61/7, 61/8, 70/2, 11/5, 11/4, 87/1, 77/1, 76/1, 10/14, 10/15, 10/16, 10/18, 10/19, 87/2, 10/12, 10/11, 10/10, 10/9, 10/8, 10/7, 10/6, 10/5, 10/4, 10/3, 10/2, 10/1, 10/13, 10/20;

Lipie: 36, 37/2, 37/1, 38, 40, 39, 41, 42, 43/18, 43/16, 43/4, 43/5, 43/6, 43/7, 43/15, 43/19, 43/14, 43/10, 43/11, 43/8, 43/12, 67, 69, 68/2, 66/6, 68/1, 66/5, 124, 66/11, 66/12, 66/13, 66/5, 66/10, 66/2, 66/1, 66/3, 70/3, 25;

Markowo: 9/12, 9/11, 9/9;

Murzynko: 63/1, 63/2, 62, 61/1, 60/3, 141, 58/1, 57, 55/1, 55/2, 53, 7/3, 6/1, 7/4, 7/1, 8/1, 6/2, 6/3, 17/1, 18, 19/1, 19/2, 19/3, 20/1, 20/2, 21/13, 21/14, 21/15, 21/16, 21/4, 21/6, 21/8, 21/5, 21/11, 21/12;

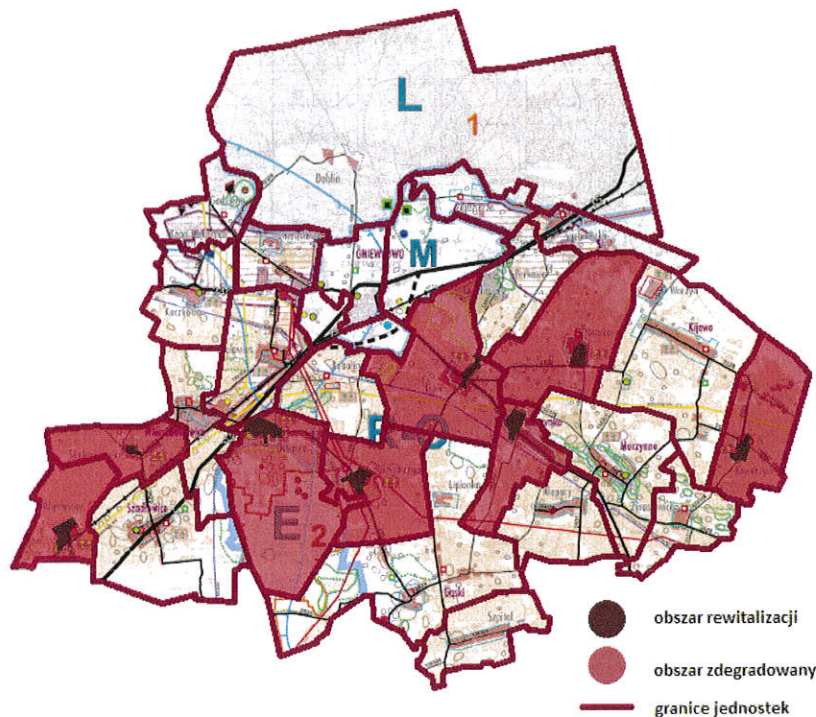
Ostrowo: 2/1, 1/3, 13/2, 1/4, 4, 165/3, 3/1, 165/1, 165/2, 3/5, 5/10, 5/11, 5/3, 5/2, 5/1, 5/9, 5/5, 5/6, 5/7, 5/12, 5/13, 6, 9/1, 9/21, 9/9, 9/10, 9/11, 9/12, 9/13, 9/14, 9/15, 9/16, 9/17, 9/18, 9/22, 7/1, 9/7, 9/4, 9/20, 9/5, 10, 16, 21, 20/3, 35/2, 48, 49/22, 49/23, 49/21, 49/20, 97/2, 49/1, 49/2, 49/6, 49/5, 49/4, 49/9, 49/8, 49/10, 49/11, 49/12, 49/13, 49/14, 49/15, 49/16, 49/17, 50, 51, 52, 55/8, 55/9, 55/10, 55/4, 53/4, 53/2, 53/1, 54/3, 54/5, 54/4, 54/1, 56/6, 56/7, 60, 57, 127, 128, 129, 58, 134, 132/1, 132/2, 133/1, 133/2, 138;

Skalmierowice: 23/8, 23/9, 23/20, 23/17, 23/3, 23/4;

Wierzbiczany: 205, 194, 193, 192, 191, 190, 189, 188, 187, 186, 185, 184, 183, 182, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 6/2, 6/1, 7/2, 7/1, 8/4, 8/6, 8/5, 210/1, 210/2, 24, 219, 218/2, 218/6, 218/5, 217, 216/1, 215/1, 215/2, 216/2, 216/3, 220, 223/3, 223/4, 223/2, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259;

Więclawice: 17/24, 16/3, 17/18, 17/1, 17/15, 17/16, 17/12, 17/13, 17/14, 17/4, 17/23, 17/20, 17/7, 4/10, 4/3, 4/4, 8/2, 4/1, 4/5, 4/6, 4/7, 4/8, 17/5, 17/6, 17/10, 17/9, 2/10, 2/11, 2/12, 2/8, 2/4, 2/5, 2/3, 20/2, 20/5, 19/1.

Rysunek 6. Obszar rewitalizacji na terenach wiejskich

Źródło: opracowanie własne na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Gniewkowo

Zgodnie z Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, kolejnym etapem wyznaczenia obszaru rewitalizacji jest przyjęcie (na podstawie zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych) jednego z czterech kierunków działań rewitalizacyjnych. W przypadku terenów wiejskich na obszarze Gminy Gniewkowo za cel rewitalizacji przyjęto:

Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej.

Wyodrębnione problemy powiązane są z niedostateczną infrastrukturą społeczną, uniemożliwiającą aktywizację i integrację mieszkańców. Istniejąca przestrzeń publiczna nie jest dopasowana do realizacji mechanizmów partycypacji społecznej, tak ważnej w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Nieznaczna liczba terenów zieleni i miejsc pozwalających na wspólne spędzanie czasu wolnego na obszarze wyznaczonych sołectw, potęguje niechęć do podejmowania, w sposób oddolny, inicjatyw społecznych. Ponadto we wskazanych jednostkach występują przestrzenie zdegradowane, które mogą być zaadaptowane do celów społecznych (np. parki i tereny zieleni w sołectwach Kawęczyn, Markowo, Skalmierowice). Zatem

rozbudowa przestrzeni publicznej, dopasowanej do potrzeb i oczekiwań interesariuszy, pozwoli na stworzenie miejsc atrakcyjnych zarówno dla mieszkańców sołectw, jak i całej gminy.

Tabela 30. Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanych na cele aktywizacji społecznej

Obszar rewitalizacji	Kryterium
Kawęczyn	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego
	• Teren przyległy do świetlicy, po byłym stawku
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej W Kawęczynie funkcjonuje świetlica wiejska, w której odbywają się okolicznościowe spotkania mieszkańców, a także infrastruktura sportowo-rekreacyjna, tj. plac zabaw, boisko do piłki nożnej i siatkowej, stanowisko do koszykówki, urządzenia zewnętrzne siłowni. Na terenie sołectwa brakuje jednak zagospodarowanych terenów publicznych, w których mogłyby się odbywać zajęcia i imprezy plenerowe, a także spotkania integrujące mieszkańców. Taką funkcję mógłby pełnić teren przyległy do świetlicy, po byłym stawku. Istnieje zatem potrzeba utworzenia infrastruktury uzupełniającej wobec już istniejącej.
Lipie	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego
	• Przestrzeń wzdłuż drogi powiatowej
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej Na terenie sołectwa Lipie funkcjonuje świetlica wiejska, w której organizowane są okolicznościowe wydarzenia i spotkania mieszkańców. Dzieci i młodzież mają do swojej dyspozycji również plac zabaw i boisko do piłki koszykowej. Sołectwo jest zlokalizowane przy ruchliwej drodze wojewódzkiej nr 246 i drodze powiatowej z jednostronnym chodnikiem i bez ścieżki rowerowej, przez co korzystanie z istniejącej infrastruktury społecznej przez mieszkańców z krańcowych części sołectwa jest ograniczone. Warto zaznaczyć, że w 2013 roku wybudowano ścieżkę rowerową pomiędzy Gniewkowem, a Lipiem (1,6 km) i planowana jest również budowa ścieżki pomiędzy sołectwami Lipie a Murzynko. Stworzenie infrastruktury tego typu na terenie jednostki byłoby zatem uzupełnieniem już istniejącej.
Markowo	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego
	• Park z aleją lipową na terenie zespołu dworskiego
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej Mieszkańcy Markowa mają możliwość korzystania ze świetlicy wiejskiej, w której organizowane są okolicznościowe wydarzenia i spotkania mieszkańców, a dzieci z placu zabaw. Istniejące tereny publiczne nie są jednak zagospodarowane w sposób dostateczny – brakuje miejsc rekreacji dla mieszkańców, a także terenów, na

Obszar rewitalizacji	Kryterium
	których możliwa byłaby organizacja zajęć i wydarzeń plenerowych. Taką funkcję mógłby pełnić położony na obszarze sołectwa park, który obecnie nie jest wykorzystywany, stąd też istotne jest podjęcie interwencji polegającej na utworzeniu infrastruktury komplementarnej wobec już istniejącej.
Murzynko	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego Niezagospodarowane tereny publiczne (np. działka nr 6/3)
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej Na terenie sołectwa funkcjonuje świetlica wiejska, w której organizowane są wydarzenia okolicznościowe i spotkania. Ponadto mieszkańcy mają do dyspozycji boisko do piłki nożnej, a najmłodszy plac zabaw. W jednostce brakuje jednak zagospodarowanych terenów publicznych służących rekreacji i wypoczynkowi mieszkańców, wspólnym spotkaniom i integracji. Takie miejsce można by stworzyć uzupełniając funkcje sportowe na działce nr 6/3. Utworzenie tego typu infrastruktury byłoby komplementarne wobec już istniejącej.
Ostrowo	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego Przestrzeń wzdłuż drogi powiatowej
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej Mieszkańcy mają do dyspozycji świetlicę wiejską, w której odbywają się spotkania i wydarzenia okolicznościowe oraz infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, tj. plac zabaw, boisko do piłki nożnej i urządzenia zewnętrzne siłowni. Jednak ze względu na fakt, iż sołectwo jest zlokalizowane przy ruchliwej drodze powiatowej bez chodnika i ścieżki rowerowej, korzystanie z ogólnodostępnej infrastruktury społecznej przez mieszkańców z krańcowych części sołectwa jest ograniczone. Budowa na terenie sołectwa ścieżki rowerowej byłaby kontynuacją istniejącej infrastruktury na terenie gminy.
Skalmierowice	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego Park
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej Na terenie sołectwa funkcjonuje ogólnodostępna świetlica wiejska, w której odbywają się spotkania i wydarzenia okolicznościowe. Ponadto mieszkańcy mają do dyspozycji boisko do piłki nożnej, a najmłodszy plac zabaw. W niezadowalającym stanie pozostają jednak tereny użyteczności publicznej, na obszarze, których mogłyby się odbywać spotkania i wydarzenia plenerowe oraz które mogłyby służyć mieszkańcom do rekreacji i odpoczynku. Takie funkcje mogłaby spełniać część sołectwa potocznie przez mieszkańców nazywana „parkiem”. Jego zagospodarowanie byłoby działaniem komplementarnym wobec istniejącej już infrastruktury

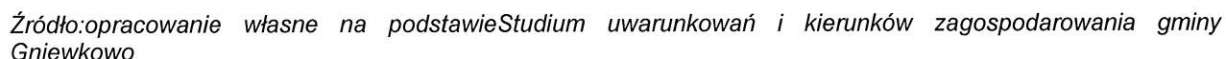
Obszar rewitalizacji	Kryterium
Wierzbiczany	i miałyby na celu przywrócenie jego dawnej świetności.
	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego Niezagospodarowane tereny publiczne (np. działka nr 86/6) Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej Na terenie sołectwa funkcjonuje świetlica wiejska, w której organizowane są wydarzenia okolicznościowe i spotkania lokalnej społeczności. Mieszkańcy mają również do dyspozycji boisko do piłki nożnej i urządzenia zewnętrzne siłowni, a najmłodsi plac zabaw. W sołectwie brakuje jednak zagospodarowanych terenów publicznych służących rekreacji i wypoczynkowi mieszkańców, wspólnym spotkaniom i integracji, a także organizacji wydarzeń plenerowych. Takie miejsce można by stworzyć na obecnie niezagospodarowanej działce nr 8/6. Utworzenie tego typu infrastruktury byłoby komplementarne wobec już istniejącej.
Więclawice	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego Niezagospodarowane tereny publiczne (np. działka nr 19/1) Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej Mieszkańcy Więclawic mają do dyspozycji świetlicę wiejską, a także infrastrukturę sportową, tj. boisko do koszykówki i plac zabaw. Na terenie sołectwa brakuje jednak zagospodarowanych terenów publicznych służących rekreacji i integracji mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne.

5.2. Obszary miejskie

W procesie delimitacji obszaru rewitalizacji pod uwagę wzięto te tereny w granicach miasta, które zostały uznane za zdegradowane, czyli jednostki I i II. Tak wyznaczony obszar przekracza 30% ludności gminy (wraz z terenami wiejskimi), w związku z czym zawężono go do jednego z dwóch terenów, w którym liczba wskaźników z wartościami mniej korzystnymi od średniej dla gminy była wyższa. Na terenie obszaru I dwa spośród czterech wskaźników przyjęły wartości mniej korzystne w porównaniu do średniej dla całej gminy, natomiast w przypadku obszaru II cztery na cztery analizowane.

Na tej podstawie jako obszar rewitalizacji na terenie miasta ustanowiono obszar II, zamieszkiwany przez 2516 osób (17,16% ludności gminy) i zajmujący powierzchnię 2,6 km² (1,4% powierzchni gminy).

50

109/3, 109/5, 109/6, 108/4, 108/3, 107/1, 106/7, 104/8, 103/4, 102/3, 102/4, 103/5, 102/5, 106/4, 352/2, 101/2, 102/7, 102/8, 111/9, 94/2, 92/4, 97/1, 97/3, 96/1, 95/1, 93/1, 92/6, 92/4, 92/5, 91/1, 89, 90, 88/10, 88/9, 88/8, 88/7, 88/6, 88/5, 88/4, 88/3, 65/8, 68/1, 68/4, 88/12, 87, 85/1, 84/1, 83/3, 69, 66/3, 67/4, 70/3, 71/3, 72/4, 918/3, 918/4, 72/4, 918/5, 75/2, 920/2, 918/2, 463/2, 564/3, 82/1, 813/3, 80/1, 79/2, 78/5, 79/3, 78/4, 77/2, 76/1, 563/1, 563/7, 563/6, 563/5, 563/8, 458/8, 458/4, 458/6, 458/5, 458/9, 458/10, 457/1, 457/2, 407/5, 407/8, 405/2, 407/4, 405/1, 404, 403, 402, 401/1, 400/4, 917, 396/2, 396/6, 396/3, 396/5, 390/4, 390/3, 389/1, 387/6, 387/7, 902, 358/9, 384/1, 385/5, 387/4, 391/1, 392/3, 393/1, 392/4, 395/1, 888/4, 888/3, 888/5, 888/10, 888/9, 888/7, 888/2, 888/1, 410/4, 408/1, 409/1, 410/6, 894, 410/10, 414/1, 413/3, 413/2, 412/6, 412/17, 411/9, 411/10, 888/1, 454/2, 456/1, 453/1, 451/1, 452/1, 450/2, 450/1, 440/4, 806, 807, 385/7, 384/2, 384/3, 383/3, 382/5, 382/4, 573/1, 574/12, 574/13, 574/10, 574/7, 574/8, 576/2, 576/3, 576/1, 575/3, 583/1, 584, 585/1, 586, 588/2, 588/1, 587, 582, 581, 809/1, 809/2, 578/28, 578/25, 578/29, 578/30, 578/24, 577/8, 808/1, 808/5, 803/3, 808/4, 577/13, 577/15, 579/17, 808/6, 578/26, 578/27, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 570, 901, 887, 579/12, 579/16, 579/13, 579/22, 579/14, 594/4, 589/1, 590, 591, 592/1, 593/1, 594/10, 594/11, 594/7, 594/2, 595/1, 596/1, 567/1, 598, 599/1, 600, 604/21, 601/1, 602/1, 603/6, 603/10, 608/4, 603/9, 608/7, 609/3, 609/2, 603/8, 607, 605/6, 605/4, 603/7, 605/10, 605/11, 604/10, 605/13, 605/8, 604/6, 604/18, 604/17, 604/19, 604/20, 604/4, 579/6, 579/23, 579/24, 578/23, 578/22, 604/12, 604/13, 604/20, 604/14, 604/23, 604/22, 604/16, 606/3, 606/2, 448/5, 448/3, 448/1, 447/1, 440/3, 439/1, 439/2, 906, 439/18, 439/20, 437/12, 438/3, 473/3, 436/2, 562/1, 435/1, 561/2, 434, 437/10, 437/13, 437/11, 437/9, 433/13, 433/11, 433/14, 439/5, 439/10, 440/2, 441/1, 442/8, 442/5, 442/6, 443, 446/1, 446/2, 444, 445/1, 432/1, 432/3, 429/5, 433/12, 433/10, 561/4, 472/2, 560/66, 560/65, 560/60, 560/61, 560/62, 560/63, 560/64, 560/54, 560/55, 560/56, 560/57, 560/18, 560/19, 560/20, 560/21, 560/22, 560/23, 560/24, 560/25, 528/1, 560/17, 560/53, 560/35, 560/50, 433/7, 429/1, 429/2, 433/8, 429/3, 429/6, 428/1, 427/2, 427/3, 426/1, 425/5, 416/1, 425/4, 417/1, 430/2, 430/3, 424/1, 424/2, 424/4, 423/3, 421/1, 421/2, 421/3, 420, 418/1, 573/1, 566/36, 913, 566/38, 566/15, 566/3, 566/4, 560/49, 560/45, 560/39, 560/71, 560/67, 560/68, 560/69, 560/70, 880, 566/16, 566/7, 566/6, 566/20, 566/22, 566/24, 566/19, 566/29, 566/30, 566/25, 4125/8, 4125/9, 319/27, 319/30, 566/27, 478/41.

Na terenie obszaru II blisko 1/5 mieszkańców to osoby w wieku poprodukcyjnym (19,2%), co przekracza w tym względzie średnią wartość dla gminy (19,0%). Obserwuje się zatem zjawisko starzenia się społeczeństwa. Innym problemem występującym na tym terenie jest bezrobocie. Średnio 6 na 10 bezrobotnych pozostaje bez pracy ponad 24 miesiące (61,6%). Uwagę zwraca także niska

samowystarczalność ekonomiczna części mieszkańców. Na terenie tym 15,0% ludności korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej, co znacząco przekracza średni wynik dla gminy w tym zakresie (9,9%).

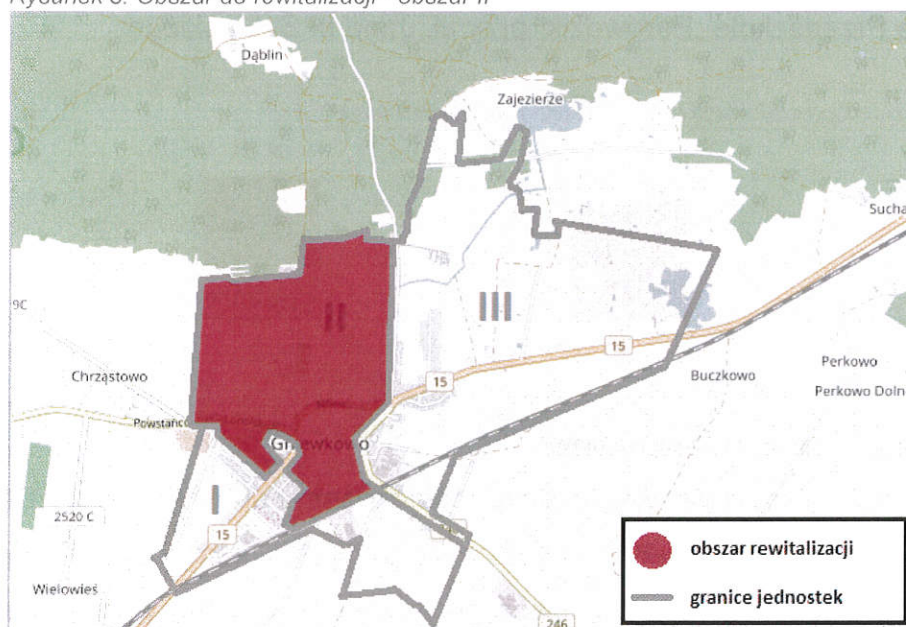
6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

6.1. Tereny miejskie

Obszar II to jedna z trzech jednostek miejskich wyznaczonych na potrzeby rewitalizacji. Zajmuje ona powierzchnię 260 ha (co stanowi 1,4% powierzchni gminy i 28,3% powierzchni miasta) oraz zamieszkuje ją 2516 osób (tj. 17,2% ludności gminy i 35,6% ludności miasta). W jego skład wchodzi 25 ulic, tj.:

- Agnieszki Osieckiej;
- Cicha;
- Cmentarna;
- Dworcowa;
- Króla Jana III Sobieskiego;
- Kątna;
- Kościelna;
- Krótka;
- Nowa;
- Ignacego Jana Paderewskiego;
- Gerharda Pająkowskiego;
- Parkowa;
- Piasta (nr od 5 do 11);
- Księstwa Gniewkowskiego;
- Podgórna;
- Powstańców Wielkopolskich;
- Rynek;
- Rzemieślnicza;
- Spokojna;
- Średnia;
- Św. Mikołaja;
- Wałowa;
- Zamkowa;
- Zielona;
- 17 Stycznia.

Rysunek 8. Obszar do rewitalizacji - obszar II

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.openstreetmap.org

Sfera społeczna

Ludność w wieku poprodukcyjnym zamieszkująca podobszar stanowi 19,4% ogółu jego mieszkańców (488 osób), jednocześnie przekraczając średni wynik gminy (19,0%). Wysoki odsetek osób starszych wymaga podejmowania w tym zakresie odpowiednich działań i tworzenia odpowiedniej infrastruktury. Warto zaznaczyć, że na obszarze II, w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji funkcjonuje Pracownia Seniora, prowadzone są zajęcia aerobiku dla osób powyżej 50 roku życia, a w trakcie roku szkolnego działa Uniwersytet Trzeciego Wieku.

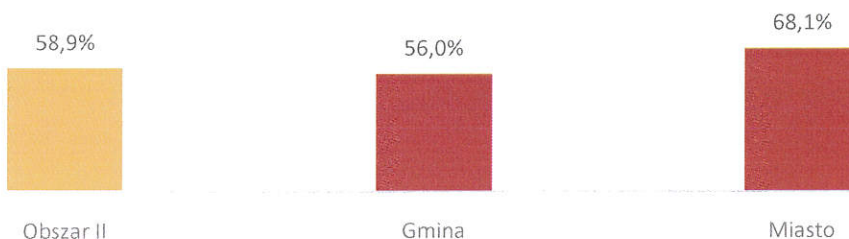
Wykres 2. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności-obszar II

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Wychowaniem przedszkolnym na terenie obszaru II objętych jest blisko 60% dzieci w wieku 3-5 lat (56 osób) w odniesieniu do wszystkich dzieci w tym wieku zamieszkujących dany teren (95 osób). Stanowi to wynik wyższy od średniej dla gminy w tym zakresie o 2,9 p.p., jednak niższy o blisko 10 p.p. w porównaniu do średniej dla miasta. Na obszarze funkcjonuje Oddział Przedszkolny przy ul. Dworcowej i Prywatne Przedszkole „Parowozik” przy ul. Jana III Sobieskiego.

Wykres 3. Dzieci w wieku 3-5 lat objęte edukacją w ogóle dzieci w tym wieku-obszar II

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

W związku z tym, iż przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu należy do zakresu polityki społecznej realizowanej w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, zanalizowano również dane dotyczące przyznawanej pomocy pozyskane z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle ludności zamieszkującej obszar II wynosi 14,3%, co jednocześnie przewyższa średni wynik dla gminy (9,9%) i miasta (8,7%) w tym zakresie. Analizie poddano również przyczyny udzielania pomocy. Z uzyskanych danych wynika, że najwyższy odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na obszarze II pobiera świadczenia z tytułu ubóstwa – 78,8% (283 osoby; odsetek wyższy niż średnia dla gminy i miasta w tym zakresie o średnio 10 p.p.) i niepełnosprawności – 37,6% (135 osób; co stanowi przekroczenie średniej dla miasta w tym zakresie). Niecałe 14% pobiera świadczenia z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (49 osób), a jedynie 1,1% z tytułu alkoholizmu (4 osoby).

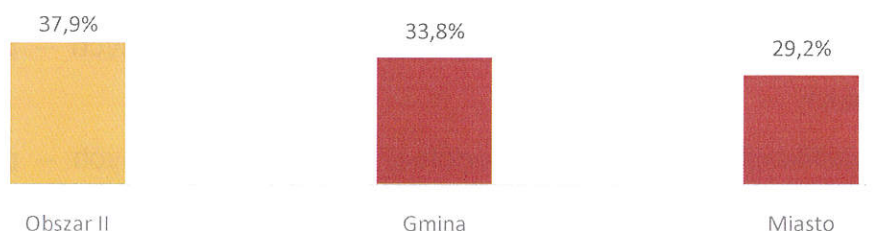
Wykres 4. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- obszar II

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Wynik powyżej średniej zarówno dla gminy jak i miasta odnotowano w przypadku odsetka dzieci do 17 roku życia, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku. W przypadku obszaru II wskaźnik kształtuje się na poziomie 37,9% (średnia dla Gminy to 33,8%, a dla miasta – 29,2%). Ogólna liczba dzieci do 17 roku życia na analizowanym obszarze wynosi 456 osób, natomiast na 173 pobierany jest zasiłek rodzinny.

Wykres 5. Dzieci do 17 roku życia, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogóle dzieci w tym wieku-obszar II

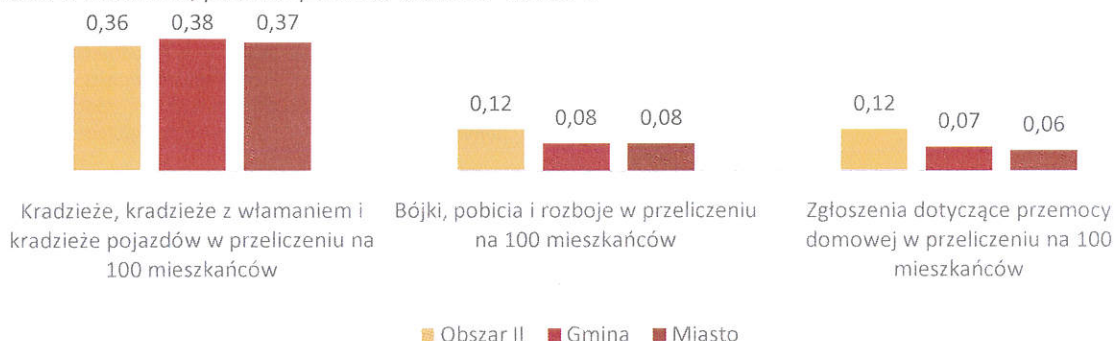

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Istotną kwestią społeczną jest bezpieczeństwo i porządek publiczny. Według danych uzyskanych z Komisarzatu Policji w Gniewkowie, w 2015 roku na terenie całego miasta odnotowano:

- 26 wykroczeń związanych z kradzieżą, kradzieżą z włamaniem i kradzieżą pojazdów, z czego:
 - 9 na obszarze II, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,36 (wynik poniżej średniej dla gminy i miasta w tym zakresie);
- 6 bójek, pobić i rozbojów, z czego:
 - 3 na obszarze II, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,12 (wynik powyżej średniej dla gminy i miasta);
- 4 zgłoszenia dotyczące stosowania przemocy domowej, z czego:
 - 3 na obszarze II, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,12 (wynik powyżej średniej dla gminy i miasta).

Wykres 6. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- obszar II

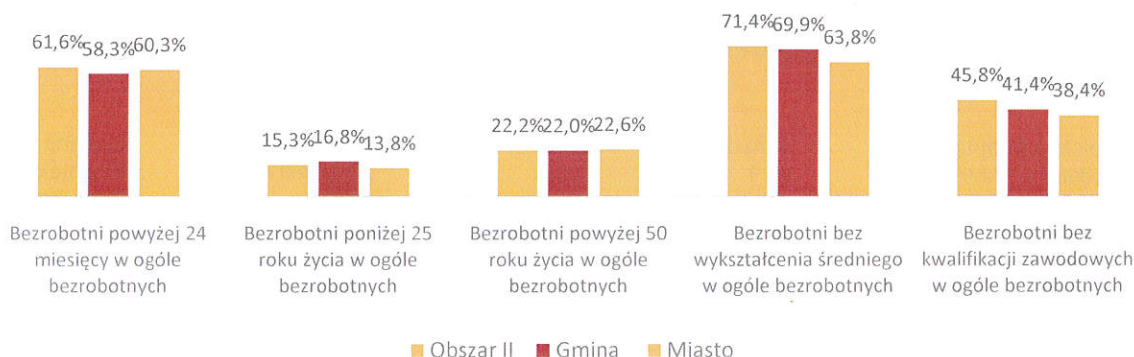

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Poziom bezrobocia, mierzony udziałem bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności, na koniec 2015 roku wynosił na podobszarze II 8,1% (203 osoby), co stanowi wynik powyżej średniej dla gminy (6,8%) i miasta w tym zakresie (6,5%). W przypadku obszaru II odnotowano również wysoki udział bezrobotnych:

- pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych – ponad 60% (125 osób);
- bez wykształcenia średniego w ogólnej liczbie bezrobotnych – ponad 70% (145 osób);
- bez kwalifikacji zawodowych w ogólnej liczbie bezrobotnych – ponad 45% (93);
- powyżej 50 roku życia w ogóle bezrobotnych – ponad 20% (45 osób).

Wykres 7. Wskaźniki bezrobocia - obszar II

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Na terenie podobszaru II funkcjonują również organizacje pozarządowe i kluby sportowe, w tym:

- Miejski Ludowy Klub Sportowy „Unia” Gniewkowo,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gniewkowie,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Niezależnych „Progres”,
- Stowarzyszenie Ludowy Zespół Sportowy „Gniewko”,
- Stowarzyszenie społeczno-kulturalne „Cordis”,
- Stowarzyszenie wędkarskie „Okoń”,
- Towarzystwo gimnastyczne „Sokół”,
- Towarzystwo Miłośników Gniewkowa i Ziemi Gniewkowskiej,
- Uczniowski Klub Sportowy „MGOKSiR”.

Główną działalność kulturalną prowadzi Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji z siedzibą przy tzw. Łącznicy Kulturalnej. W budynku tym funkcjonuje również Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Na podobszarze II mieszczą się najważniejsze miejskie i gminne jednostki, a także ogólnodostępne obiekty infrastruktury społecznej, mogące być miejscami realizacji zadań z zakresu aktywizacji społecznej lub zawodowej.

Tabela 31. Obiekty użyteczności publicznej na obszarze II

Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
• Urząd Miejski • Urząd Stanu Cywilnego • Urząd Pocztowy • Miejsko-Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji	• Oddział Przedszkolny • Przedszkole Prywatne • Szkoła	• Siłownię zewnętrzne • Place zabaw • Boiska wielofunkcyjne	• Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej • Niepubliczny Zakład Opieki	• Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji • Miejsko-

Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - Centrum Zarządzania Kryzysowego - Samorządowy Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół - Nadleśnictwo Gniewkowo - Oddziały banków	- Podstawowa nr 1 - Gimnazjum nr 1 - Szkoła Zawodowa	- Boiska typu Orlik - Stadion Miejski - Hala sportowa przy Gimnazjum nr 1 - Hala widowiskowo-sportowa przy Szkole Podstawowej nr 1	- Zdrowotnej „Profilaktyka Anna Szadkowska” - Niepubliczny Zakład Rehabilitacji Leczniczej „RECHMAK” s.c. - Apteki	Gminna Biblioteka Publiczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Wśród istniejącej na obszarze II infrastruktury występują przestrzenie zdegradowane, które mogłyby służyć mieszkańcom – np. park. Brakuje również miejsc i urządzeń pozwalających na organizację wydarzeń sezonowych (np. koncertów, spektakli) oraz uprawianie sportu na świeżym powietrzu np. skatepark, street workout.

Omawiany teren jest dobrze wyposażony w infrastrukturę techniczną – wodociągową i kanalizacyjną. Mieszkańcy mają również zapewniony dostęp do sieci teleinformatycznej.

Tabela 32. Wykaz przyłączy do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na obszarze II

Jednostka	Liczba przyłączy wodociągowych	Liczba przyłączy kanalizacyjnych
Obszar II	1234	1008
Gmina	5230	3369
Miasto	2195	1654

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Warto zaznaczyć, że wiodące funkcje terenów i jednostek położonych na obszarze II dotyczą:

- mieszkalnictwa z usługami podstawowymi,
- działalności gospodarczych,
- zieleni miejskiej, sportu i rekreacji,
- usług i działalności gospodarczych oraz mieszkalnictwa jako funkcji uzupełniającej,
- cmentarzy,
- ogródków działkowych.

Sfera gospodarcza

Aktywność gospodarcza na obszarze II jest wysoka – wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (9,0) jest wyższy niż średnia dla gminy (5,5) i miasta (7,1) w tym zakresie. Oznacza to, że teren jest atrakcyjny pod względem prowadzenia działalności gospodarczej.

Wykres 8. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- obszar II

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera środowiskowa

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 roku, budynki oraz wyroby zawierające azbest podlegają okresowej kontroli. Według inwentaryzacji przeprowadzanej na terenie miasta i gminy, w obszarze jednostki miejskiej znajduje się 241 353 kg azbestu, z czego 31,9% na terenie obszaru II. W przeliczeniu, na 1 km² powierzchni podobzaru II przypada 29 624,6 kg wyrobów azbestowych, co przekracza średnią dla gminy (23 160,2) i miasta (26 234,0) w tym zakresie. Duża powierzchnia zalegających wyrobów azbestowych wpływa negatywnie na stan zdrowia mieszkańców, doprowadzając również do powstawania chorób układu oddechowego (m.in. pylicy azbestowej), czy łagodnych zmian opłucnowych. Zalegające wyroby azbestowe przyczyniają się do niskiej jakości powietrza.

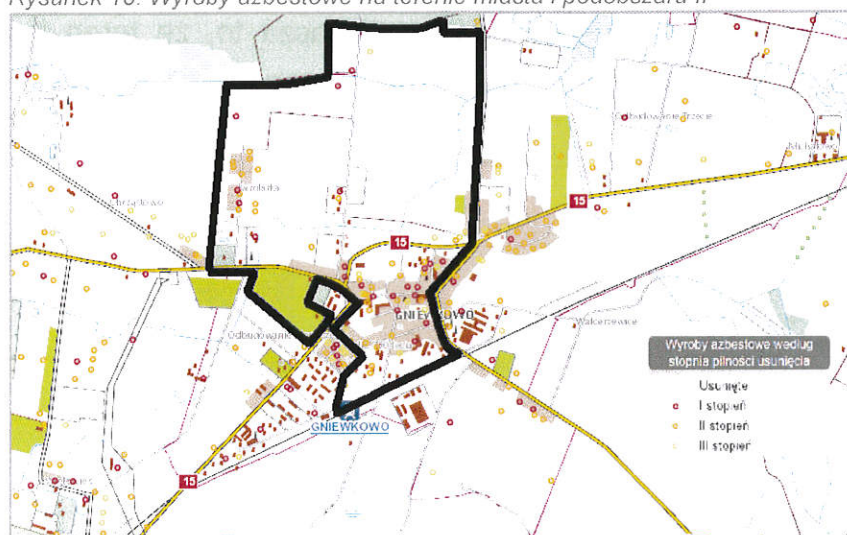
Wykres 9. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na powierzchnię – obszar II

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Poniżej znajduje się graficzne przedstawienie rozkładu wyrobów azbestowych na terenie miasta, w tym obszaru II.

Rysunek 10. Wyroby azbestowe na terenie miasta i podobzaru II

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/geoserwis.html>

Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały

Tabela 33. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- obszar II

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Spoleczne	- Wysoki odsetekmieszkańców korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, - Wysoki odsetek dzieci do 17 r.ż., na które rodzice pobierają świadczenia rodzinne, - Wskaźnik wykroczeń powyżej średniej dla gminy i miasta, - Wysokie bezrobocie	- Aktywne organizacje pozarządowe, - Rozwinięta infrastruktura społeczna, - Dość niski – w porównaniu do średniej dla gminy i miasta – odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, - Kumulacja obiektów użyteczności publicznej,
Pozostałe (w tym m.in. gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne)	- Duże pokłady azbestu, - Niezagospodarowane zdegradowane przestrzenie, - Niska jakość terenów publicznych/ niewystarczające wyposażenie terenów,	- Rozbudowana infrastruktura - Istnienie terenów, na których można rozwijać funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe, - Istnienie terenów, które można zaadaptować na funkcje sportowe, - Duża liczba podmiotów gospodarczych

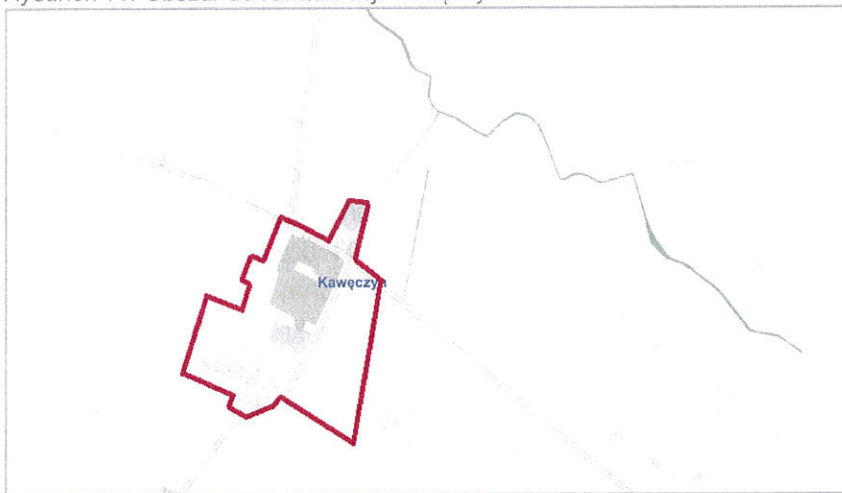
Źródło: opracowanie własne.

6.2. Tereny wiejskie

Na obszarze gminy funkcjonują 23 sołectwa. Przy czym, obszary wyznaczone na potrzeby rewitalizacji znajdują się na terenie takich jednostek jak: Kawęczyn, Lipie, Murzynko, Markowo, Ostrowo, Skalmierowice, Więclawice i Wierzbiczany. Pomimo iż podobszary rewitalizacji zostały ograniczone do mniejszych terenów niż całe sołectwa to zaplanowane działania będą oddziaływać na całe jednostki, a z efektów korzystać będą wszyscy mieszkańcy. Takie podejście zapewni efektywne oddziaływanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Kawęczyn

Rysunek 11. Obszar do rewitalizacji-Kawęczyn

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Sfera społeczna

Teren całego sołectwa Kawęczyn zamieszkuje 238 osób, przy czym podobszar rewitalizacji - 133. Analizując strukturę ludności podobszaru rewitalizacji zaznaczyć należy, że osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią niecałe 4% ogółu, przy czym na terenie nie funkcjonuje żadna instytucja czy organizacja, która oferowałaby zajęcia dla osób w wieku poprodukcyjnym (poza wydarzeniami okolicznościowymi organizowanymi w świetlicy). Na terenie całego sołectwa, w tym również podobszaru rewitalizacji, nie odnotowano w 2015 roku żadnego dziecka objętego wychowaniem przedszkolnym. Jedną z możliwych przyczyn tej sytuacji jest brak funkcjonowania placówki wychowawczo-edukacyjnej na tym terenie. W przypadku dzieci do lat 17 ich liczba kształtuje się na niewielkim poziomie, przy czym na wszystkie rodzice pobierają zasiłek rodzinny.

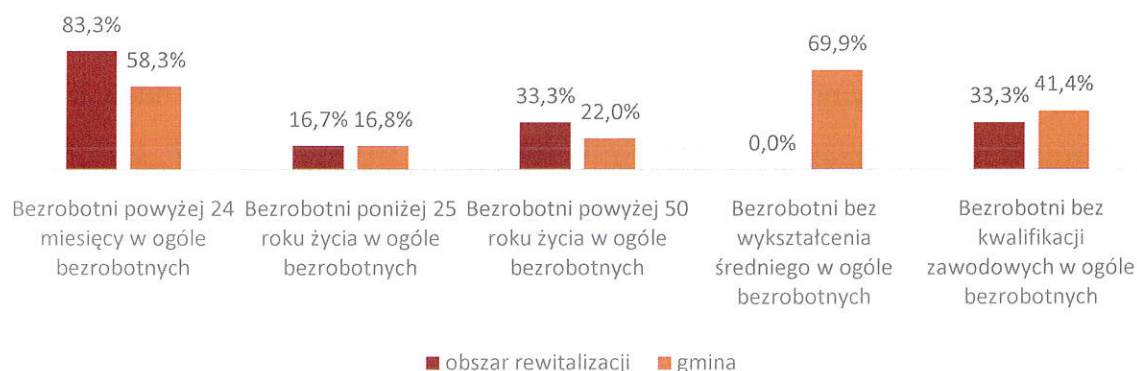
Wśród wszystkich mieszkańców analizowanego podobszaru, blisko 14,3% korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej. Osoby te objęte są wsparciem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie. Wyliczona średnia z zakresu udzielanej pomocy społecznej dla podobszaru jest wyższa o 4,4 p.p. od średniej dla gminy (średnia dla gminy – 9,9%).Warto zaznaczyć, że osoby korzystające ze wsparcia pobierają świadczenia z tytułu ubóstwa (100,0%) i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (47,4%). Nie odnotowano natomiast żadnej osoby zmagającej się z niepełnosprawnością oraz problemem alkoholowym.

Ważnym zagadnieniem w aspekcie społecznym jest bezpieczeństwo i porządek publiczny. Zarówno sołectwo Kawęczyn, jak i zawężony jego względem podobszar rewitalizacji, wyróżniają się bardzo niskim wskaźnikiem popełnianych przestępstw – w 2015 roku nie odnotowano żadnego wykroczenia.

W sferze społecznej warto zanalizować również poziom bezrobocia, wpływający na jakość życia mieszkańców. Wyznaczony podobszar rewitalizacji charakteryzuje się niskim wskaźnikiem w tym zakresie – bez zatrudnienia pozostaje jedynie 4,5% ogółu ludności. Wśród mieszkańców pozostających bez pracy w przypadku analizowanego podobszaru, w 2015 r. zarejestrowano bezrobotnych:

- pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy w ogóle bezrobotnych –83,3%,
- poniżej 25 roku życia, którzy w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych stanowili 16,7%;
- powyżej 50 roku życia, mający 33,3% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych;
- bez kwalifikacji zawodowych stanowiący 33,3% w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Wykres 10. Wskaźniki bezrobocia - Kawęczyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Problemy społeczne pojawiające się wśród ludności zamieszkującej zarówno podobszar rewitalizacji, jak i całe sołectwo, są wynikiem m.in. ich znikomego zaangażowania w życie publiczne. Mają oni bowiem utrudniony dostęp do instytucji angażujących mieszkańców w różnego rodzaju aktywności. Na terenie nie funkcjonuje żadna organizacja pozarządowa. Istnieje tylko świetlica wiejska, gdzie organizowane są spotkania mieszkańców w ramach Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet i rozpoczęcia wakacji oraz bale karnawałowe i sylwestrowe, czy też zajęcia i warsztaty integracyjne z animatorami kultury.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Na terenie podobszaru rewitalizacji nie działa żaden obiekt użyteczności publicznej z zakresu instytucji samorządowej i pozarządowej, edukacji czy też pomocy społecznej i opieki zdrowotnej. Funkcjonuje natomiast świetlica wiejska i obiekty sportowe - dają one możliwość uprawiania aktywności sportowo-rekreacyjnej i działań z zakresu kultury.

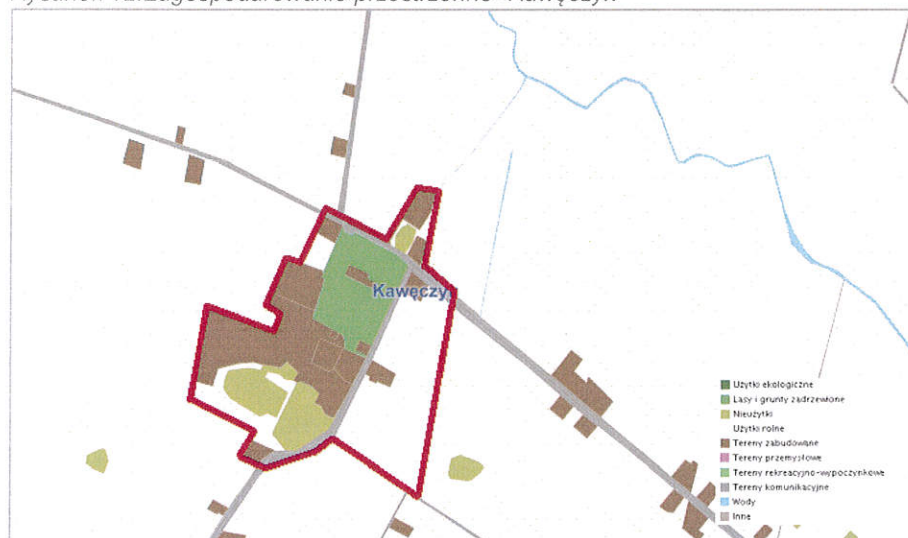
Tabela 34. Obiekty użyteczności publicznej - Kawęczyn

Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
• Brak	• Brak	• Plac zabaw • Boisko do piłki nożnej • Boisko do piłki siatkowej • Stanowisko do koszykówki • Urządzenia zewnętrzne siłowni	• Brak	• Świetlica (organizacja spotkań i okolicznościowych wydarzeń)

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Plan zagospodarowania przestrzennego podobszaru rewitalizacji wskazuje, że poza terenami zabudowanymi występują także tereny zieleni, w tym lasy i grunty zadrzewione oraz nieużytki. Wśród tych obszarów istnieją również przestrzenie zdegradowane, które swym obecnym stanem nie zachęcają do ich użytkowania. Po ich uporządkowaniu i zagospodarowaniu mogłyby służyć lokalnej ludności za kolejną przestrzeń do prowadzenia życia publicznego.

Rysunek 12. Zagospodarowanie przestrzenne- Kawęczyn

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Warto podkreślić, że wszystkie budynki na terenie rewitalizacji są przyłączone do sieci wodociągowej, jednak nie posiadają przyłączy do sieci kanalizacyjnej. Jak wskazują uzyskane dane, całe sołectwo nie jest skanalizowane.

Przez teren sołectwa przebiegają dwie drogi powiatowe nr 2527 i 2526 oraz drogi gminne.

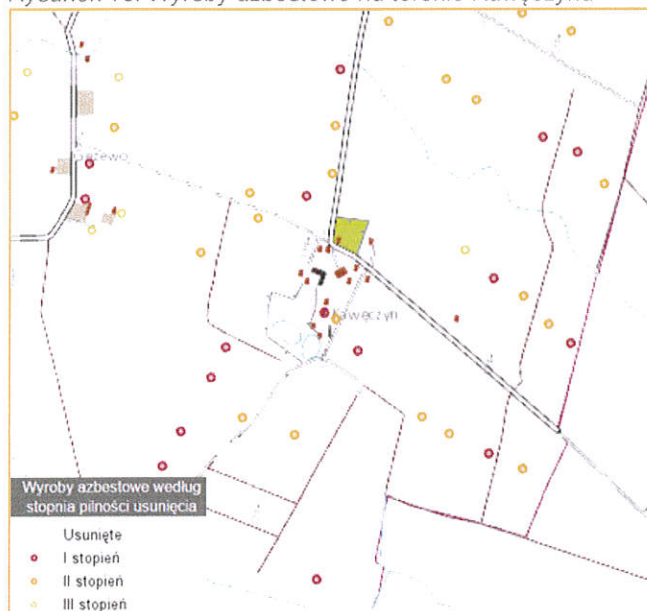
Sfera gospodarcza

Aktywność gospodarcza na obszarze sołectwa, a także podobszaru wyznaczonego do rewitalizacji w jego obrębie jest bardzo niska. Potwierdza to liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Na podobszarze rewitalizacji w 2015 i 2016 roku nie odnotowano żadnego przedsiębiorstwa.

Sfera środowiskowa

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 roku budynki i wyroby zawierające azbest podlegają okresowej kontroli. Według inwentaryzacji, na terenie gminy znajduje się 4 157 256 kg wyrobów azbestowych, z czego na obszarze rewitalizacji w obrębie sołectwa Kawęczyn - 6 127 kg (1 001 kg o średnim stanie wyrobów i 5 126 kg o złym stanie wyrobów), w tym 302 kg w budynkach mieszkalnych. Świadczy to o występującym zagrożeniu i konieczności podjęcia działań w tym zakresie.

Rysunek 13. Wyroby azbestowe na terenie Kawęczyna

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/geoserwis.html>

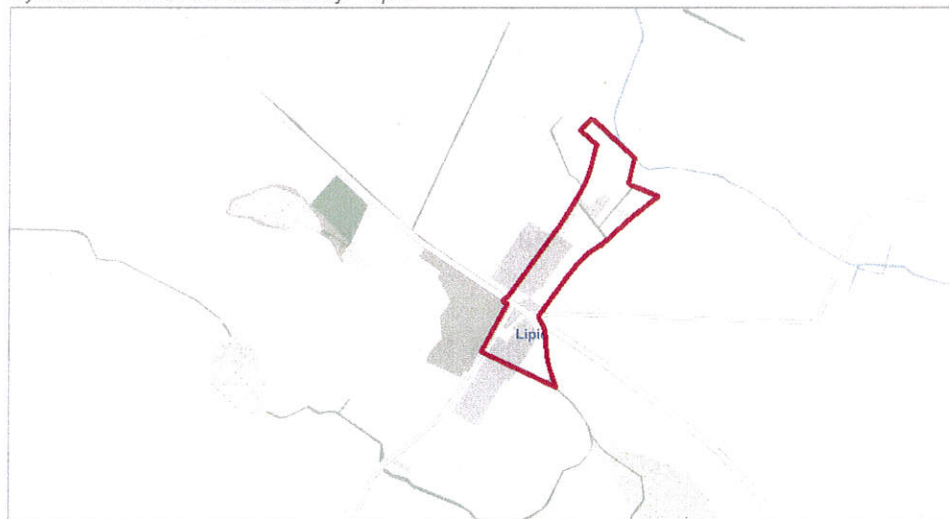
Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały

Tabela 35. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Kawęczyn

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	• Dzieci w wieku 3-5 lat nie są objęte wychowaniem przedszkolnym, • Duży odsetek rodziców otrzymujących zasiłek rodzinny na dzieci do 17 roku życia, • Korzystanie ze środowiskowej pomocy społecznej mieszkańców, • Występujące bezrobocie, w tym bezrobocie długotrwałe,	• Niski wskaźnik przestępczości, • Niski wskaźnik odsetka osób w wieku poprodukcyjnym, • Funkcjonowanie świetlicy wiejskiej organizującej różnego rodzaju spotkania, warsztaty i zajęcia aktywizujące mieszkańców każdej grupy wiekowej,
Pozostałe (w tym m.in. gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne)	• Brak działalności instytucji pozarządowej, edukacji, pomocy społecznej i opieki zdrowotnej, • Całkowity brak sieci kanalizacyjnej, • Brak zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, • Duża ilość zalegających wyrobów azbestowych,	• Istnienie obiektów sportowo-rekreacyjnych, • Dość dobrze rozwinięta sieć wodociągowa, • Występowanie terenów zieleni, które po uporządkowaniu przestrzennym mogą stanowić nowe miejsce spotkań, wypoczynku i aktywności dla lokalnej społeczności.

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 14. Obszar rewitalizacji- Lipie

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Sfera społeczna

Teren wyznaczony do rewitalizacji w obszarze sołectwa Lipie zamieszkuje ogółem 198 osób, z czego 17,7% stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym (35 osób). Wszystkie dzieci w wieku 3-5 lat objęte są wychowaniem przedszkolnym. Istotnym jest w tym zakresie fakt, że na terenie sołectwa funkcjonuje oddział przedszkolny. Liczba dzieci do 17 roku życia kształtuje się na poziomie 34 osób, z czego na ponad połowę rodzice otrzymują zasiłek rodzinny, co świadczy o niskiej samowystarczalności rodzin.

Wśród wszystkich mieszkańców analizowanego podobszaru, jedna osoba na dziesięć korzysta z pomocy środowiskowej (23 osoby). Wśród przyczyn udzielania wsparcia najczęstszą jest ubóstwo (100,0% ogółu osób pobierających świadczenia) i niepełnosprawność (30,4% ogółu). Na terenie podobszaru rewitalizacji nie odnotowano w 2015 roku mieszkańców pobierających świadczenia z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i alkoholizmu.

Istotnym zagadnieniem w aspekcie społecznym jest bezpieczeństwo i porządek publiczny. Gmina miejsko-wiejska Gniewkowo wyróżnia się bardzo niskim wskaźnikiem popełnianych na jej terenie przestępstw. Na terenie rewitalizacji w obrębie sołectwa Lipie nie odnotowano w 2015 roku żadnego wykroczenia.

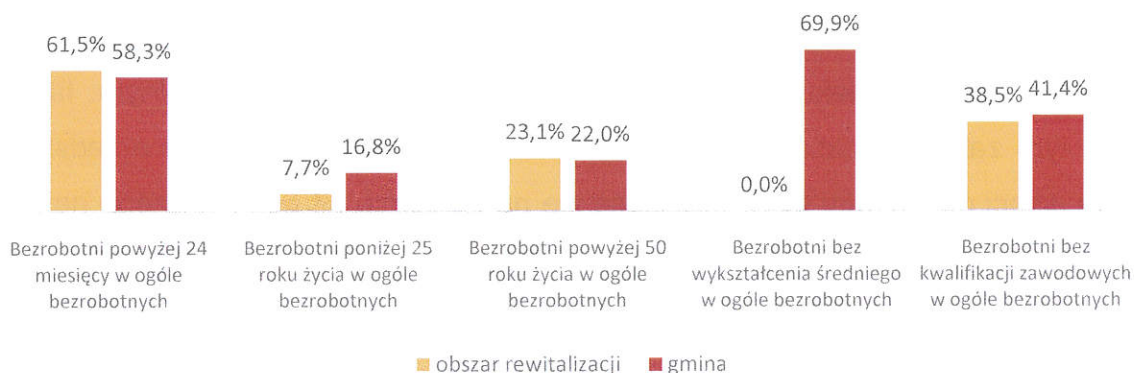
Poziom bezrobocia mierzony udziałem bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności wynosił na podobszarze wyznaczonym do rewitalizacji na koniec 2015 roku 6,6%.

Wśród mieszkańców pozostających bez pracy w przypadku analizowanego sołectwa, zarejestrowano bezrobotnych:

- pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, którzy w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowili 61,5%,
- poniżej 25 roku życia, którzy w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych stanowili ponad 7,7%,
- powyżej 50 roku życia, mających 23,1% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- bez kwalifikacji zawodowych stanowiących 38,5% w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Udział osób bezrobotnych (w podziale na poszczególne rodzaje bezrobocia) na terenie podobszaru przyjmuje wartości zbliżone do średniej dla całej gminy.

Wykres 11. Wskaźniki bezrobocia - Lipie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Mieszkańcy sołectwa mają również utrudniony dostęp do instytucji angażujących ich w różnego rodzaju aktywności – na terenie funkcjonuje jedynie świetlica, a istniejąca infrastruktura okołodrogowa jest niewystarczająca (brak chodników, drogi rowerowej), co utrudnia dotarcie do obiektu i bezpieczne poruszanie się w obrębie jednostki.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Na terenie jednostki nie działa żaden obiekt użyteczności publicznej z zakresu instytucji samorządowej i pozarządowej czy też pomocy społecznej i opieki zdrowotnej. Funkcjonuje natomiast oddział przedszkolny. Warto zaznaczyć, że jedynymi miejscami, gdzie może zachodzić integracja między mieszkańcami, są

ogólnodostępne obiekty infrastruktury społecznej i świetlica wiejska. Dają one możliwość uprawiania aktywności sportowo-rekreacyjnej i działań z zakresu kultury.

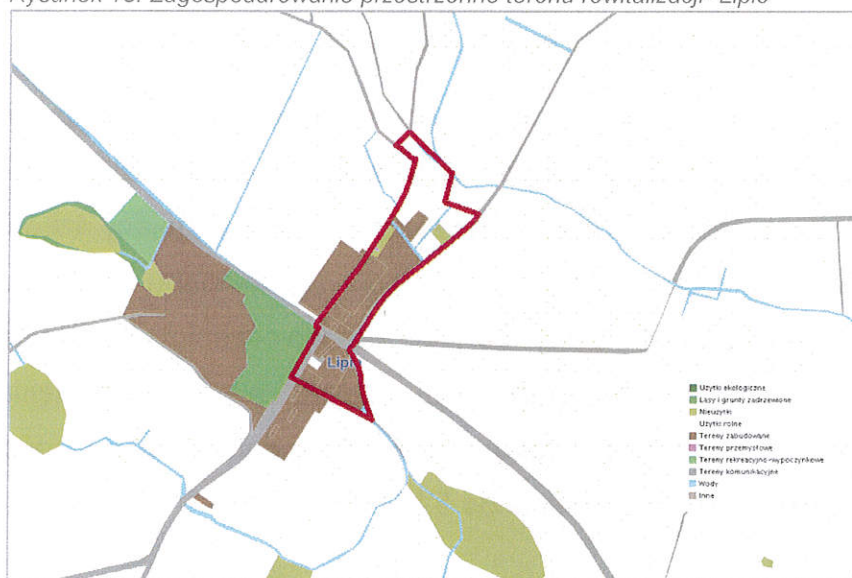
Tabela 36. Obiekty użyteczności publicznej – Lipie

Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
Brak	Oddział przedszkolny	- Plac zabaw - Boisko do piłki koszykowej 9w sąsiedztwie obszaru)	Brak	Świetlica (organizacja spotkań i okolicznościowych wydarzeń)

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Plan zagospodarowania przestrzennego wskazuje, że na podobszarze objętym rewitalizacją poza terenami zabudowanymi występują także tereny zieleni, w tym nieużytki. Jednakże jak wspomniano, korzystanie z obecnej infrastruktury jest ograniczone z powodu niewystarczającej infrastruktury około drogowej (brak chodników i ścieżek rowerowych).

Rysunek 15. Zagospodarowanie przestrzenne terenu rewitalizacji- Lipie

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Omawiany podobszar jest dobrze wyposażony w sieci, zarówno wodociągowe, jak i kanalizacyjne – wszystkie położone na jego terenie budynki posiadają przyłącza.

Sfera gospodarcza

Aktywność gospodarcza na podobszarze wyznaczonym do rewitalizacji jest dość niska. Potwierdza to wyliczona wartość wskaźnika zarejestrowanych podmiotów

gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (2,0), który jest niższy niż średnia dla gminy (5,5). Oznacza to, że teren jest mało atrakcyjny pod względem prowadzenia działalności gospodarczej.

Wykres 12. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Lipie

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera środowiskowa

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 roku budynki oraz wyroby zawierające azbest podlegają okresowej kontroli. Według przeprowadzonej inwentaryzacji, na terenie podobszaru wyznaczonego do rewitalizacji znajduje się łącznie 2970 kg wyrobów zawierających azbest (1980 kg o stanie średnim i 990 kg o stanie złym) – są to przede wszystkim płyty faliste.

Poniższy rysunek wskazuje na miejsca występowania materiałów zawierających azbest w obrębie podobszaru wyznaczonego do rewitalizacji. Wyrobów takich jest stosunkowo niewiele i skupione są one w centralnej części terenu. Zalegający azbest zaliczono głównie do grupy o I stopniu pilności usunięcia (tj. wymiana materiału zawierającego azbest na wyrób bezazbestowy lub jego zabezpieczenie). Pozostałe wyroby azbestowe zakwalifikowano do grupy o II stopniu pilności usunięcia (wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku) lub do grupy o III stopniu pilności usunięcia (wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat).